

Bitwa miechowska jako trwały ślad
tożsamości mieszkańców Miechowszczyzny

Bitwę z 17 lutego 1863 r. poprzedziły wydarzenia, które miały miejsce w tzw. „trójkącie granicznym”.

Apolinary Kurowski zgromadziwszy w Ojcowie znaczne siły powstańcze z powodzeniem poczynił sobie na terenie znajdującym się u zbiegu granicy między trzema zaborami.

Opanowanie tego terenu przez powstańców spowodowało reakcję Rosjan, która zaczęła zagrażać obozowi ojcowskiemu.

Apolinary Kurowski

Dowódcy rot:

- Władysław Niewiadomski
- Antoni Uhma
- Maurycy Braun
- Władysław Gniewosz-Junosza
- Henryk Korwin-Milewski

Dowódca strzelców

- Jan Nepomucen Gniewosz
- Wincenty Wanert

Dowódca Żuwawów

- Franciszek Rochebrun

Dowódca kosynierów

- Konstanty Olszewski

Franciszek Rochebrun

Teodor Cieszkowski

Siły powstańcze to:

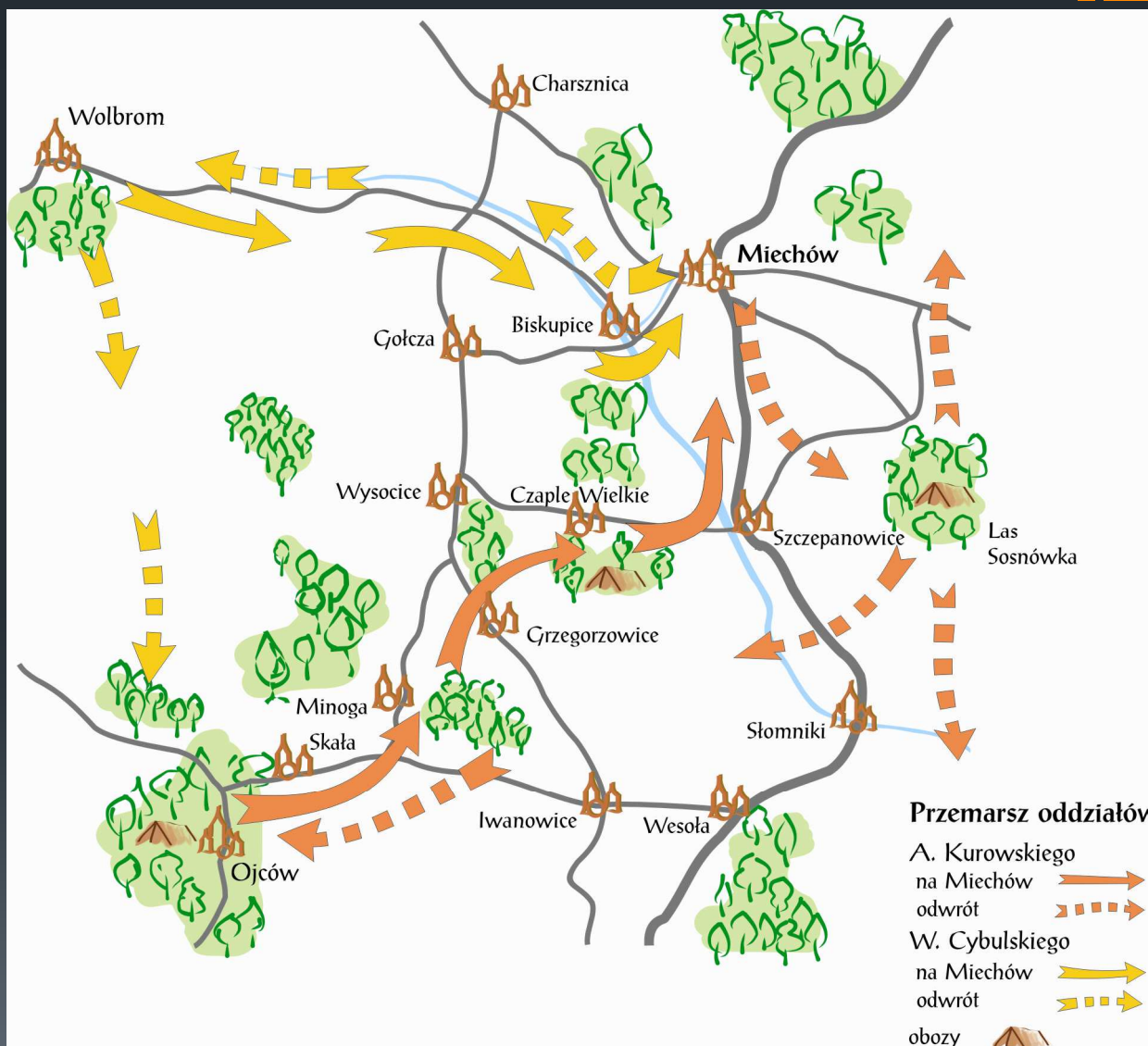
- 122 żuawów
- 700 kosynierów
- 500 strzelców
- 200 jazda

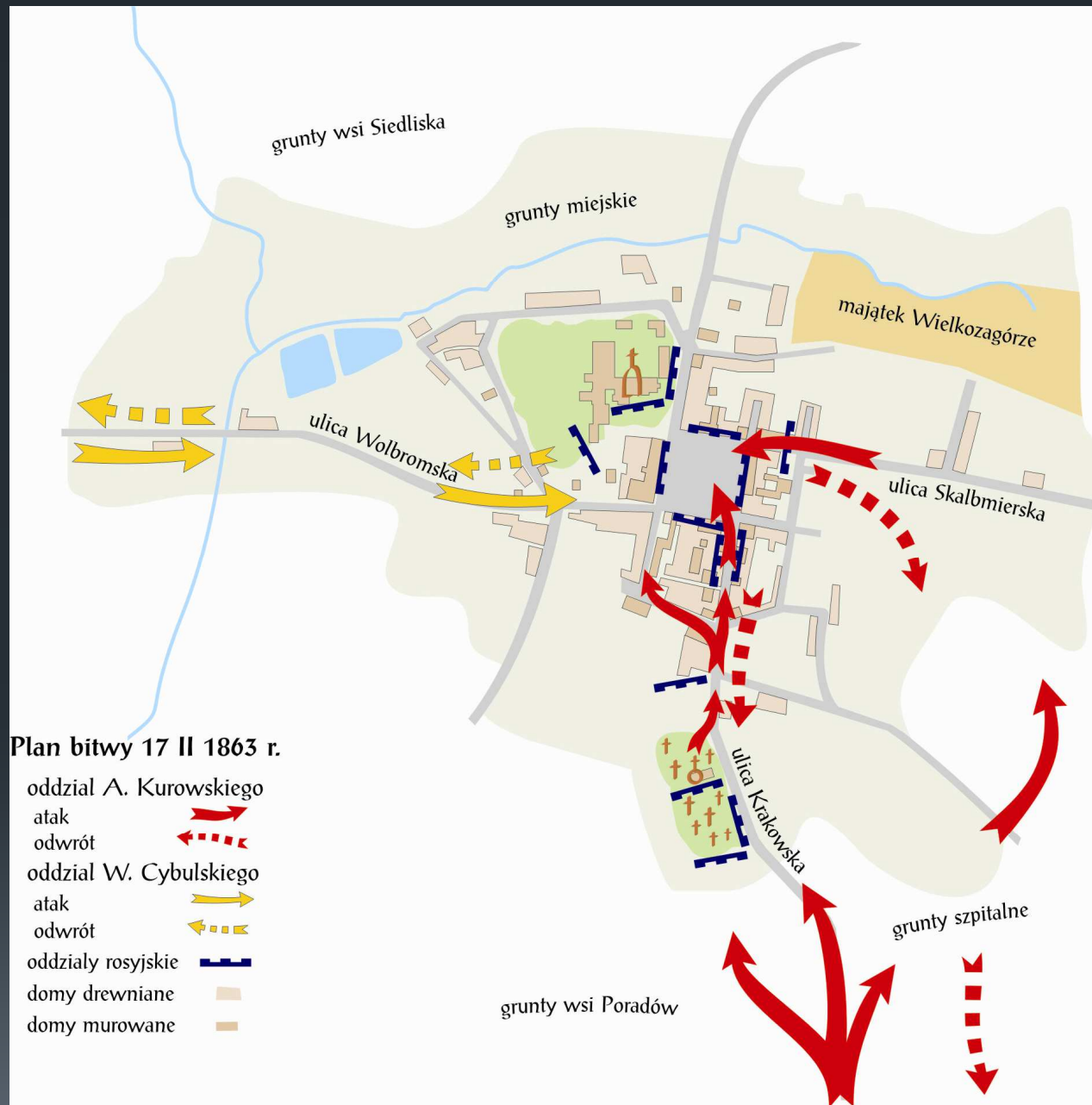
Siły rosyjskie pozostające w Miechowie to 800 żołnierzy

na co składały się:

- 5. i 12. kompania 25. pułku smoleńskiego
- 7. batalion strzelców celnych
- 361 obeszczyków z 80 oficerami
- Kozacy, inwalidzi i żandarmi

Wyprawa na Miechów

Tragedia miechowska była źródłem inspiracji twórczej dla znakomitego malarza Marka Hołdy, który znaczną część swojej twórczości poświęcił problematyce powstania styczniowego

Plan Miechowa z 1864 r. Kartograf czarnym kolorem zaznaczył budynki, które zachowały się w całości – reszta miasta spłonęła.

Pomnik w Rynku miechowskim
ustawiony na miejscu studni
do której wrzucano rannych i zabitych

Pomnik na mogile powstańców -
cmentarz parafialny w Miechowie

Bilans strat jakie poniosło miasto po klęsce powstańców był przerażający:

- spalono całe miasto - pozostało około 40 domów nadających się do użytku
- zniszczono wszystkie budynki użyteczności publicznej wraz ze szpitalikiem
- miasto liczące około 2000 mieszkańców praktycznie się wyludniło
- zniszczono lub rozgrabiono bogate zbiory biblioteczne, numizmatyczne i inne byłego naczelnika powiatu, radcy gubernialnego Wincentego Piątkowskiego
- spowodowano ucieczkę duchownych zagrożonych represjami Rosjan
- Wymordowano większość wszystkich wziętych do niewoli powstańców
- Nie pozwolono na mogile powstańców ustawić krzyża
- Nie pozwolono kontynuacji odbudowy kościoła św. Barbary
- Po kilku tygodniach, kiedy ludzie zaczęli powracać do miasta okazało się że liczba ludności zmalała z 2000 do około 800

Eleonora i Kazimierz
Girtlerowie

ks. Leon Postawka

S. Angela Truszkowska
przełożona generalna
S.S. Felicjanek.

Do opieki nad rannymi Rosjanami sprowadzono do Miechowa Siostry Felicjanki. W drodze wyjątkowej łaski komendant wojenny miasta pozwolił siostronom zająć się także rannymi powstańcami.

Miechowską tragedię opisał wikary miechowskiej parafii ks. Leon Postawka, który oskarżony o strzelanie do Rosjan omal nie stracił życia.

Źródłem informacji o bitwie i późniejszej tragedii miasta są również pamiątki Kazimierza Girtlera dzierżawcy majątku Kalina Mała, opracowane przez Jana Staszela z Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Uzupełnieniem tych wiadomości są również niepublikowane wspomnienia mieszkańców miasta.